

‘Hout en kunststof: allebei geschikt, mits duurzaam’

Hovenier maakt steeds bewustere keuzes in materiaalgebruik

Tuinhout is er in allerlei soorten, zoals lariks/ douglashout, Scandinavisch geïmpregneerd hout, hardhout, steigerhout, populierenhout en noem maar op. Sommige hoveniers passen ook kunststof toe dat als twee druppels water lijkt op echt hout, of combinaties van hout en kunststof. Wat zijn de voor- en nadelen van echt hout en nephout?

Auteur: Karlijn Santi Raats

Hout: een natuurlijk gevoel

Mark Kemna van FSC Nederland: ‘Zowel echt hout als kunststof gelijkend op hout heeft ongetwijfeld voor- en nadelen. Er wordt vaak voor echt hout gekozen omdat mensen daarmee een natuurlijk gevoel oproepen. Hout heeft ooit echt geleefd. Daarnaast is er in hout CO2 vastgelegd. Het gebruik van hout is een goede bijdrage aan het milieu.’

Toepassing tropisch hout

Kemna: Tropisch hardhout ligt momenteel onder vuur vanwege de massale ontbossing in het tropisch regenwoud. Er is echter een manier om tropisch hardhout te kopen én het tropisch regenwoud te beschermen. FSC doet dat. Op een hectare staan drie- tot vijfhonderd bomen. Daar haalt een FSC-bosbeheerder twee tot drie

bomen uit, die hij op de markt brengt. Van de opbrengst kan de bosbeheerder leven en kunnen de andere bomen binnen die hectare blijven staan. Van alle FSC-bossen (200 miljoen hectare) bestaat 10 tot 15 procent uit tropisch bos. Willen we dit percentage omhoog brengen, dan moet de vraag naar tropisch FSC-hout stijgen. In de eerste plaats is het te hopen dat er meer vraag ontstaat onder de Brazilianen zelf. Zij vormen een veel grotere markt dan Nederland en kunnen het FSC-bos sneller laten toenemen. Met de Nederlandse vraag naar tropisch FSC-hout kunnen we de Amazone niet redden, maar een en ander wel rekken.’

Tropisch FSC-hout vindt zijn weg in tuinmeubels, bruggetjes, damwanden, gevelbekleding, schuttingen en vlonders. Kemna: ‘De levensduur is

5 min. leestijd

dertig tot veertig jaar. Het is bekend dat tropisch hardhout bestand is tegen weersinvloeden. Het vergrijsd mettertijd, dus als je daar niet van houdt, moet je het hout lakken of schilderen. Bij hout komt ook vakmanschap en ambacht kijken. Als een bruggetje na tien of twintig jaar gaat rotten (overigens zegt FSC iets over de herkomst en niet over de kwaliteit van het hout), kan het zijn dat water en lucht (O2) vrij spel hebben door onjuiste plaatsing. Als hout niet goed verwerkt wordt, is het vatbaarder voor invloeden van buitenaf.

'Recycling moet wel kunnen blijven concurreren'

Volgens Kemna scoort tropisch hardhout an sich goed op de levenscyclusanalyse (LCA). 'Het is een grondstof die nooit opraakt. Op de plaats waar enkele bomen worden gekapt, groeien nieuwe bomen terug. In een bos staan geen schoorstenen. Daarmee bedoel ik: bij de productie van hout worden geen toxische stoffen uitgestoten, waaronder ik ook CO2 reken. Bomen nemen zelfs CO2 op. Er hoeft geen energie toegevoegd te worden in het productieproces, zoals bij staal of andere materialen het geval is. Kortom, hout is van nature circulair – mits het bos goed beheerd wordt. FSC staat voor goed beheer.'

Kunststof

Patrick Smidt is met zijn bedrijf Alterwood de officiële distributeur van het Engelse product Millboard. Millboard-planken zijn kunststof dek-

planken voor het terras buiten. De bedrijfsnaam zegt het al: hij wil een alternatief voor hout bieden, maar dan wel met de *look* van hout. 'We pretenderen de meest natuurgetrouwe kunststof plank ter wereld te hebben,' zegt Smidt gloedvol. 'Het is een combinatie van het uiterlijk en de nabewerking van de plank: hij wordt als vloeibaar mengsel gegoten in een mal van een echte eiken plank en hardt daarna uit. Het is dus een een-op-eenkopie tot in de details van de houtnerven. De basiskleur is bruin, maar hij kan ook grijs of zwart zijn. Met de hand worden uv-bestendige kleurschakeringen in de houtnerven toegevoegd. Bij lichte planken zijn dit donkere kleurschakeringen, bij donkere planken lichte kleurschakeringen. Hierdoor komen de houtnerven nog beter tot uiting, zoals dat bij een echte plank ook het geval is.'

Het voordeel van deze kunststof planken is niet alleen dat ze amper van echt te onderscheiden zijn, maar ook dat je er in de herfst en winter niet over uitglijdt. De toplaag van Millboard bevat een laagje van enkele millimeters antisliprubber, in de kleur van de plank. 'Millboard is daarmee de enige,' vertelt Smidt. De garantie op de antisliplaag bedraagt 25 jaar. Ook is er garantie op de verkleuring van het hout. 'Normaal hout verkleurt mettertijd. Dankzij de uv-protectie gebeurt dat met Millboard-planken niet.'

Millboard-planken zijn verkrijgbaar in de afmetingen 360 x 17,6 cm (*Enhanced Grain*) en 360 x 20 cm (*Weathered Oak*). Net als wanneer je met houten of composiet vlonders een terras aanlegt, maak je een onderbouw van liggers. Het verschil is dat ze bij Millboard-planken 40 cm uit elkaar liggen. Dichter op elkaar dan bij bijvoorbeeld hardhout, waarbij de onderliggers op 60 cm van elkaar af liggen. Dit heeft te maken met de buigzaamheid en vering van de

plank; een hardhouten vlondersplank is ietwat sterker en kan een grotere overspanning aan. De afstand van 40 cm is goed om deining door de Millboard-planken te voorkomen. 'Omdat de planken volledig van kunststof zijn, adviseren we wel om ook te kiezen voor een volledige kunststof onderbouw. Houten onderliggers kunnen na vijftien tot twintig jaar gaan rotten, zeker in een vochtige omgeving. Kunststof onderliggers gaan gegarandeerd 25 jaar mee. Houten planken hebben bovendien een hogere uitzettingscoëfficiënt dan kunststof planken. Bij hout komt er door uitzetting meer spanning op de schroeven in de onderliggers te staan dan bij kunststof. Deze dunne schroeven kunnen op den duur breken door het krimpen en uitzetten. We leveren de onderliggers en afwerkingsonderdelen tegelijkertijd met de Millboard-planken,' vertelt Smidt.

Het onderhoud is eenvoudig met bezem en groene zeep. Er mag ook een huis-tuin-en-keukenhogedrukreiniger op. Daarmee spuit je het rubber er volgens Smidt niet vanaf. Dit geldt overigens niet voor professionele hogedrukreinigers.

Combi

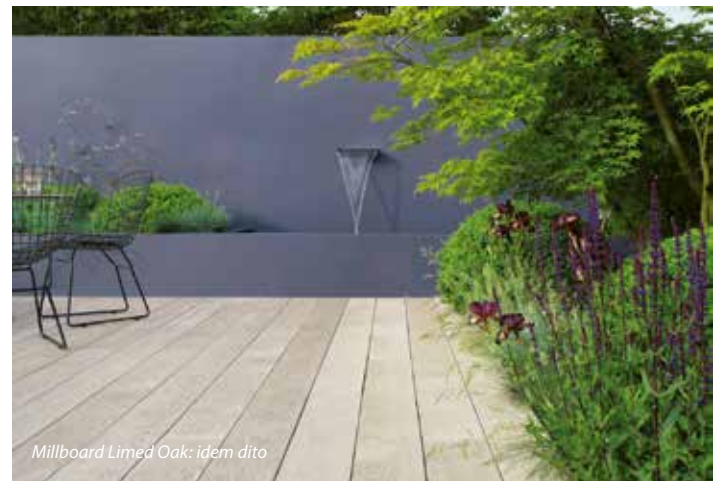
Er bestaan ook productcombinaties van kunststof met hout, zoals de Prolock-oeverbeschoeiing van Profextru Productie BV. Dit

Patrick Smidt, Alterwood

Millboard Driftwood is gemaakt van kunststof, maar lijkt sprekend op echt hout.

Millboard Lined Oak: idem dito

Greenmax-boombak van gerecyclede kunststof

'Met de Nederlandse vraag naar tropisch FSC-hout kunnen we de Amazone niet redden, maar een en ander wel rekken'

zijn gerecyclede kunststof schermen met vuren palen. Het scherm keert de grond en de veelal langere palen zorgen voor de sterkte en stijfheid van de totale constructie. De palen onder water rotten niet, omdat ze niet in aanraking komen met zuurstof.

Rob Salomons van Profextru: 'De LCA voor gerecyclede kunststof is gunstig, vooral dankzij de lange levensduur van zestig jaar – dat is hoger dan duurzaamheidsklasse 1 – en de lage totale milieubelasting door hergebruik. Oude beschoeiing kan worden ingenomen. Onze breker vermaakt ze tot kleine stukken en ze kunnen dan dienen als grondstof voor nieuwe beschoeiing. Dit zijn belangrijke eigenschappen voor gemeenten en waterschappen, die duurzaamheid en circulariteit hoog op de prioriteitenlijst hebben staan.' Het bedrijf levert via Oeverbescherming.nl rechtstreeks Prolock-oeverbeschoeiing aan particulieren en hoveniers voor de aanleg van vijvers.

Lans breken voor kunststofrecycling

Eric van Oss verkoopt met zijn bedrijf Greenmax zowel houten als kunststof producten, maar ook gerecyclede kunststof en bioafbreekbare producten voor (groot)groenverzekers, boomverzorgers en hoveniers. Enkele voorbeelden zijn gietranden, boombakken, stambescherming,

kantopsluitingen, meubilair en groeiplaatsinrichting voor bomen. 'Voor zover mogelijk, bijvoorbeeld voor zover de kwaliteit van het product het toelaat, passen wij alleen gerecyclede kunststof toe. We komen nu bijvoorbeeld met een nieuwe gietrand op de markt waarvan de basisgrondstof puur en alleen uit gerecyclede kunststof bestaat. Deze kunststof is afkomstig uit huis-tuin-en-keukenafval. De gietranden zijn nog voor de beurs in Hardenberg leverbaar.'

Van Oss breekt ook een lans voor kunststof toepassingen in het algemeen. 'Kunststof is voor sommige mensen een vies woord. Maar kunststof producten zijn helemaal niet slecht, want in principe hebben ze een lange levensduur. Het ligt aan de mens dat we er een rommeltje van maken. We laten kunststof vanuit het Midden-Oosten naar Azië vershippen, waar er allerlei goedkope producten van worden gemaakt, die via stinkende stoomboten in de Action-schappen terecht komen. Na een minuut shoppen sta je met twee tassen rotzooi in je handen. Speelgoed waar de kinderen vijf minuten mee spelen en dat ze vervolgens weer weggooien. Maar kunststof bederft de wereld echt niet, mits het standaard gerecycled wordt. Wij mensen bederven de wereld. Er is voldoende kunststof in omloop om te hergebruiken. We kunnen daar voorlopig

prima mee vooruit. We ruimen met recycling onze eigen rommel op. Maar recycling moet wel kunnen blijven concurreren. Daar moet de overheid voor zorgen door belasting te heffen op nieuw geproduceerde kunststoffen, vind ik, zodat nieuwe kunststof altijd een kwartje of twee kwartjes per kilo duurder is dan gerecyclede kunststof. Met de belastinginkomsten kan de overheid de recyclingindustrie sponsoren, door grote recyclingfabrieken te bouwen waar tonnen kunststof kunnen worden verwerkt. Dat zou het ideale scenario zijn. Niet alleen de Nederlandse overheid, alle Europese overheden zouden zulke maatregelen moeten nemen.' Zijn conclusie: 'Hout en kunststof, al dan niet lijkend op hout, zijn allebei geschikt, maar denk in beide gevallen goed na over wat je toepast.'

Be social

Scan of ga naar:

www.vakbladdehovenier.nl/article/31876/hout-en-kunststof-al-dan-niet-op-hout-lijkend-allebei-geschikt-mits-duurzaam